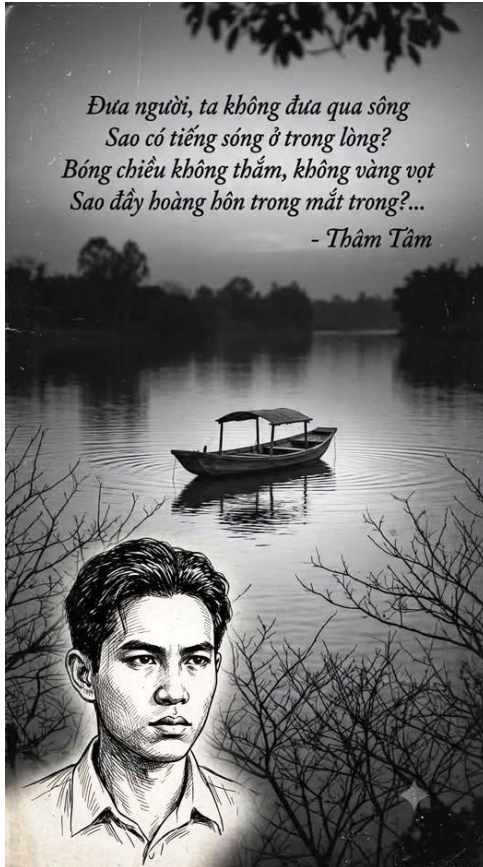

Thi Sĩ Thâm Tâm

Thâm Tâm (1917 – 1950), tên thật là Nguyễn Tuấn Trình, là một nhà thơ, nhà báo nổi tiếng trong phong trào Thơ mới (1932 – 1945). Ông không sáng tác nhiều, nhưng chỉ một vài tác phẩm, mà đỉnh cao là **Tổng Biệt Hành**, tên tuổi của Thâm Tâm đã khắc sâu vào lịch sử văn học Việt Nam như một hiện tượng độc đáo.

"Tổng Biệt Hành": Được sáng tác vào năm 1940, được xem là kiệt tác lớn nhất trong sự nghiệp của Thâm Tâm, đồng thời là một trong những bài thơ chia tay xuất sắc nhất của nền thi ca hiện đại:

“Đưa người, ta không đưa qua sông
Sao có tiếng sóng ở trong lòng?
Bóng chiều không thắm, không vàng vọt
Sao đầy hoàng hôn trong mắt trong?
Đưa người ta chỉ đưa người ấy
Một giã gia đình một dừng dừng...
– Ly khách! Ly khách! Con đường nhỏ
Chí nhón chưa về bàn tay không
Thì không bao giờ nói trở lại!
Ba năm mẹ già cũng đừng mong.
Ta biết người buồn chiều hôm trước:
Bây giờ mùa hạ sen nở nốt,
Một chị, hai chị cũng như sen
Khuyên nốt em trai dòng lệ sót.
Ta biết người buồn sáng hôm nay:
Giờ chưa mùa thu, tươi lắm thay,
Em nhỏ ngây thơ đôi mắt biếc
Gói tròn thương tiếc chiếc khăn tay...
Người đi? Ừ nhỉ, người đi thực!
Mẹ thà coi như chiếc lá bay,
Chị thà coi như là hạt bụi,
Em thà coi như hơi rượu say.”

Tổng biệt hành không chỉ là khúc ca chia ly của một cá nhân, mà còn là khúc hát chung của một thế hệ thanh niên Việt Nam trước Cách mạng Tháng Tám: những con người trần trụi trước cuộc đời, khao khát

đi tìm lý tưởng và sẵn sàng hi sinh cái riêng vì một hoài bão lớn lao. Với bài thơ này, Thâm Tâm đã tạc nên một bức tượng đài thi ca lãng mạn nhưng vô cùng mãnh liệt.

Ngoài ra, Thâm Tâm còn có 3 bài thơ **Gửi TTKh.**, **Màu máu Tygôn**, **Dang dở**. Đây là những bài thơ tình hay nhất của Thâm Tâm gởi cho thi sĩ bí ẩn TTKh. trong năm 1940. Trong các bài thơ, ông tự nhận là người tình cũ của TTKh. Chính sự tương hợp về thời gian, không gian và mạch cảm hứng dồn dập giữa hai bên đã khiến dư luận đặt câu hỏi: Liệu Thâm Tâm và TTKh. là hai người yêu nhau ngoài đời, hay cả hai thực chất chỉ là... một người?

* Hai Luồng Giả Thuyết Chính Lớn Nhất:

Giả thuyết 1: Thâm Tâm chính là TTKh. (Một nhân vật hư cấu do ông tạo nên). Nhà văn Nguyễn Vỹ kể lại rằng trong một lần say rượu, Thâm Tâm đã tâm sự về mối tình lén lút với một cô gái tên Trần Thị Khánh sống ở phố Sinh Từ (gần vườn Thanh Giám, Hà Nội). Sau khi cô Khánh bị gia đình ép gạch duyên lấy một nhà buôn giàu có góa vợ, Thâm Tâm vì quá đau đớn và không muốn mang tiếng "lỡ duyên" đã thức trắng một đêm viết bài Hai sắc hoa Ti-gôn, ký tên TTKh. (viết tắt của Trần Thị Khánh hoặc Thâm Tâm - Khánh). Sau đó, ông nhờ người chép lại bằng nét chữ nữ giới run run gửi đến tòa báo.

*Tài liệu mới năm 2024: Một bài viết trên báo Công an nhân dân công bố phát hiện từ tư liệu của gia đình Thâm Tâm: năm 1935 (khi 18 tuổi), Thâm Tâm từng làm bài thơ Chút tình bờ ngõ dưới bút danh T.G.Kh. trên

báo Tân Việt văn đàn. Sự tương đồng giữa bút danh T.G.Kh. (1935) và TTKh. (1937) càng củng cố thêm nghi vấn ông chính là tác giả hư cấu ra toàn bộ câu chuyện.

Giả thuyết 2: Một luồng ý kiến khác cho rằng TTKh. là một nữ sĩ có thật (có thể là một tiểu thư khuê các Hà Nội hoặc nữ sinh trường Đồng Khánh). Họ cho rằng phong cách thơ của TTKh. vô cùng tân tiến, dùng toàn từ thuần Việt giản dị, khác hẳn với giọng thơ cổ phong, gân guốc và mang nét "cực u" đặc trưng của Thâm Tâm hay Nguyễn Bính.

Theo hướng này, Thâm Tâm chỉ là nhân vật "người ấy" trong bài thơ, người nghệ sĩ nghèo đã nỗ lực làm vỡ tan trái tim thiếu nữ, khiến cô phải mang nỗi u tình đi suốt cuộc đời.

Sau khi Thâm Tâm hy sinh năm 1950 trong Chiến dịch Biên giới, bí mật về TTKh. coi như đã được ông mang theo xuống lòng đất. Dù TTKh. là bóng hình có thật trong cuộc đời Thâm Tâm hay chỉ là một bút danh nghệ thuật do trí tưởng tượng tuyệt vời của ông sáng tạo ra, thì nghi án Thâm Tâm – TTKh. đã hoàn thành xuất sắc sứ mệnh của nó: để lại cho nền văn học Việt Nam một huyền thoại lãng mạn bất tử, nơi nỗi đau tình yêu được thăng hoa thành những vần thơ vượt thời gian.